

20.10.2014. Nr. 1-01/144

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Smilšu ielā 1, Rīgā, LV-1919

Fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstības novērtējuma darba grupas

Protokols Nr. 1

Rīgā

2014. gada 7. oktobrī.

Sanāksmi vada:

Fiskālās disciplīnas padomes priekšsēdētājs, Fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstības novērtējuma darba grupas vadītājs J. Platais

Piedalās:

Fiskālās disciplīnas padomes priekšsēdētāja vietnieks	I. Eriņš
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	I. Feiferis

Pieaicinātās personas:

Eksperta amata kandidāts	
Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta Fiskālās pārvaldības nodajās vecākā referente	G. Rubīna
Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes Makroekonomikas analīzes daļas vecākā ekonomiste	B. Traidase
Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktora vietnieks; Fiskālās pārvaldības nodajās vadītājs	G. Trupovnieks
Eksperta amata kandidāte	

Sanāksmi protokolē:

Fiskālās disciplīnas padomes sekretāre

D. Kalsone

Sanāksme sākas plkst. 16:00

Sanāksmes atklāšana – J. Platais

Darba grupas vadītājs J. Platais atklāj sanāksmi un izsludina sēdes darba kārtību.

1. Par fiskālo risku vispārējo vadību un fiskālā nodrošinājuma rezervi.

Ziņo: G. Trupovnieks

G. Trupovnieks ziņo par fiskālo risku vispārējo vadību un fiskālā nodrošinājuma rezerves jautājumiem (pielikumā prezentācija), t.sk. informē par fiskālo risku normatīvo regulējumu, sadarbības mehānismu ar pārējām fiskālo risku vadības iestādēm un fiskālo risku reģistra uzturēšanu. Attiecībā uz fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma aprēķinu jāievēro galvenais princips, ka, plānojot budžetu, tā apjoms jāparedz proporcionāli mazāks par nodrošinājuma rezerves apjomu. Rēķinot fiskālo nodrošinājuma rezerves apjomu, riski ar 0 līmena varbūtību netiek iekļauti, savukārt, riski ar 100% iestāšanās varbūtību uzreiz tiek iekļauti vispārējās valdības budžeta bilances prognozēs. Notikumi ar varbūtību

intervālā starp šiem diviem varbūtību līmeņiem tiek rēķināti atbilstoši 2014.gada 29.aprīlī apstiprinātajiem Ministru kabineta noteikumiem nr.229 "Noteikumi par fiskālo risku vispārējo vadību un par fiskālās nodrošinājuma rezerves apjoma noteikšanas metodoloģiju" (noteikumu 22.punkts).

J. Platais pateicas par Finanšu ministrijas kolēgu ziņojumu un atgādina, ka 0,1% no IKP ir 24,2 milj. eiro nominālā IKP prognoze 2013.gadam un 25,4 milj. eiro 2014.gadam. J. Platais vaicā darba grupas pārstāvjiem, vai Finanšu ministrijas izstrādātajā risku reģistrā (pielikumā risku reģistra projekts) ir ietverti visi riski.

B. Traidase vaicā, kā risku novērtējumā tiks ņemtas vērā Eiropas Savienības (ES) fondu neapgūtās summas, jo vēl nav zināms tas apjoms, kas paliks attiecināms uz valsts budžetu.

G. Trupovnieks atbild, ka tāds fiskālais pastāv, tomēr tas šajā risku novērtējumā nav iekļauts. Tāpat G. Trupovnieks norāda, ka pastāv arī citi riski, saistīti ar ES fondu projektu īstenošanu, proti, risks attiecībā uz tā saucamajām budžeta virssaitībām, t.i. papildus jau esošajiem noslēgtajiem projektiem tiek slēgti jauni projekti, lai nodrošinātu Latvijai piešķirtās ES fondu aploksnes apgūšanu gadījumā, ja esošie projekti netiek īstenoti vai tie tiek īstenoti neatbilstoši projekta specifikācijai, tādējādi nesaņemot atmaksas no Eiropas Komisijas (EK). Gadījumā, ja esošie projekti tiek īstenoti pilnā apmērā, tad virssaitību projekti tiek tieši attiecināti uz valsts budžeta izdevumiem, nesaņemot par tiem atmaksu no EK. Pašlaik ir grūti aplēst, cik veiksmīgi kopumā tiks apgūta ES fondu aploksne, iepriekšējie gadi rāda, ka tiek tērēts mazāk nekā iepriekš plānots, tomēr ņemot vērā esošā ES fondu plānošanas perioda noslēgšanos, apguve varētu paātrināties. Ja gadījumā esošais ES fondu aploksnes apjoms netiks apgūts, tad attiecīgi arī mazāki, par Latvijas līdzfinansējuma daļu, būs budžeta izdevumi.

I. Feiferis jautā, vai ir pētīta citu valstu pieredze attiecībā uz fiskālo risku deklarācijām un vai risku reģistrā ir ietverti galvojumi, kuri attiecas uz jaundibināto valsts akciju sabiedrību "Attīstības finanšu institūcija" (Finanšu institūcija).

G. Trupovnieks atbild, ka katra ir pētīta pieredze un faktiski katra valsts izvēlas savu metodisko pieejumu. Attiecībā uz Finanšu institūciju, tad šie aprēķini varētu būt jau iekļauti Valsts kases ietvertajā rādītājā.

J. Platais izsakās, ka risku reģistrā nav iekļauti ar valdības lēmumu riski, piemēram, ar pensiju un pabalstu indeksāciju, kur, piemēram, varētu nebūtu fiskāli atbildīgs lēmums.

I. Eriņš izsakās, ka ļoti iespējams, ka šāda risku noteikšanas metodika veicinās ministrijas šo risku izmantot, t.i. izpildoties apstākļiem potenciāli segums būtu. Ir ļoti svarīgi izvērtēt risku līmeni.

· jautā, vai šo summu apjoms tiek noteikts katrai iestādei.

J. Platais atbild, ka šādi apjomi neveidojas kā konkrētas summas, bet gan kā deficitā apjoms budžetā.

I. Eriņš aicina, izskatīt kādu gadījumu, kas notiek, ja risks tomēr izpildās.

G. Trupovnieks atbild, ka tādā gadījumā jāņem vērā Fiskālās disciplīnas likuma 17.pantā noteiktais un Ministru kabinetam jāizstrādā priekšlikumi izdevumu samazināšanai citās izdevumu pozīcijās.

I. Eriņš aicina risku reģistrā atturēties no procentu noteikšanas, lai ministrijas to nesāk izmantot kā savus iespējamos finanšu līdzekļus.

J. Platais aicina pārdomāt tās jomas, kuras varētu iekļaut fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumā, piemēram, Labklājības ministrijas jomu, Eiropas Savienības fondu – piemēram, pašvaldību jomā,

valsts kapitālsabiedrību jautājumus, tiesu spriedumu ietekmes jomu. Būtu aktuāli pētīt iepriekšējos periodos plānotos apjomus un tos apjomus, kas jau tika faktiski īstenoti. Šie jautājumi būtu arī ietverami potenciālo ekspertu darbā.

Nolēma:

- 1.1. Pieņemt zināšanai Finanšu ministrijas prezentāciju par fiskālo risku vispārējo vadību un fiskālo nodrošinājuma rezervi.
- 1.2. Precizēt 1.1.punktā minēto prezentāciju, papildinot to ar skaidrojumu un piemēriem, kas palīdz tuvāk izprast novērtējuma rezervē iekļauto risku turpmāko procedūru, to iestāšanās gadījumā.
- 1.3. Apzināt tos risku rādītājus, par kuriem Fiskālā disciplīnas padome varētu sniegt novērtējumu fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumā.

Sanāksmi slēdz plkst. 18:00.

2014. gada 7. oktobrī.

Darba grupas vadītājs

J. Platais

Sēdes sekretāre

D. Kalsone

20.10.2014. 8:36

815

D. Kalsone

2917 0372; fiskala.padome@gmail.com